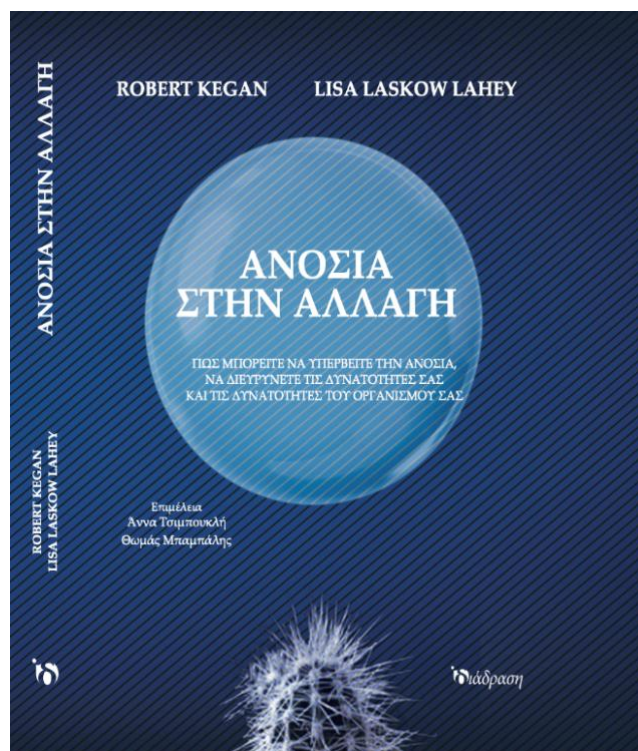

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: «ΑΝΟΣΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ»

Κατερίνα Κεδράκα, Καθηγήτρια ΔΠΘ και Μέλος ΣΕΠ στο ΕΑΠ

Robert Kegan & Lisa Laskow (2025). *Ανοσία στην Αλλαγή* (Επιμέλεια: Άννα Τσιμπουκλή, Θωμάς Μπαμπάλης). Εκδόσεις: Διάδραση.

Το βιβλίο «Ανοσία στην Αλλαγή» των Robert Kegan και Lisa Laskow Lahey που επιμελήθηκαν για την Ελληνική έκδοση, οι Άννα Τσιμπουκλή και Θωμάς Μπαμπάλης, από το ΠΤΔΕ του ΕΚΠΑ, έρχεται να καλύψει ένα κενό στο πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων στην Ελλάδα από την οπτική της ψυχολογίας των ενήλικων ατόμων. Οι συγγραφείς, Εκπαιδευτές Ενηλίκων και Ψυχολόγοι, στο Πανεπιστήμιο του Harvard, επιβεβαιώνουν με τη θεωρία τους μία βασική θέση της θεωρίας μετασχηματισμών του Jack Mezirow. Ο άνθρωπος έχει την ικανότητα να αλλάζει σε όλη τη διάρκεια της ζωής του. Η ανάπτυξη δεν σταματά στην εφηβεία.

Οι συγγραφείς εισάγουν για πρώτη φορά την έννοια «ανοσία στην αλλαγή» για να αναδείξουν ότι η ανάγκη για αλλαγή συναντά εσωτερικά εμπόδια. Οι ρίζες των εμποδίων μπορούν να αναζητηθούν σε παραδοχές του παρελθόντος, αλλά η αναγνώριση και μόνο των στρεβλών αυτών παραδοχών δεν αρκεί. Χρειάζεται ένα επιπλέον βήμα αναγνώρισης των συχνά αντικρουόμενων επιθυμιών και συναισθημάτων που θέτουν εμπόδια στην αλλαγή. Η διάγνωση, η μέθοδος αντιμετώπισης και τα επιτυχημένα παραδείγματα αλλαγής παρουσιάζονται στο

βιβλίο σε τρία μέρη και έντεκα κεφάλαια. Στο πρώτο μέρος του βιβλίου, οι συγγραφείς εστιάζουν στη δυνατότητα που έχουν οι άνθρωποι να μαθαίνουν και να εξελίσσονται δια βίου υποστηρίζοντας ως πρώτο στάδιο την ανάγκη κατανόησης των γνωστικών και συναισθηματικών διεργασιών που θέτουν εμπόδια αλλαγής. Στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεις και απτά παραδείγματα, από την εφαρμογή μίας δομημένης μεθόδου τεσσάρων σταδίων μετασχηματισμού των παραδοχών, σε διάφορα οργανωσιακά πλαίσια τα οποία περιλαμβάνουν από φαρμακευτικές εταιρείες και νοσοκομεία έως ακαδημαϊκά ιδρύματα και δημόσιους φορείς. Στο τρίτο μέρος του βιβλίου, μέσα από συγκεκριμένες δραστηριότητες και παραδείγματα που αξιοποιούνται στο πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων προτρέπουν σε δοκιμή στην πράξη με αφετηρία παραδοχές, συναισθήματα και την επιθυμία για αλλαγή που κάθε άτομο φέρει.

Το βιβλίο των Kegan και Lahey προσφέρει, συνεπώς, μια νέα «μέθοδο μάθησης» που υποστηρίζει ότι η αλλαγή μπορεί να συμβεί μέσα από την παράλληλη επεξεργασία των νοητικών σχημάτων και των συναισθημάτων που προκαλούν τόσο στο ατομικό όσο και στο ομαδικό και οργανωσιακό επίπεδο. Στη διάρκεια αυτής της επεξεργασίας, είτε πρόκειται για άτομα, είτε για ομάδες και οργανισμούς, το ασυνείδητο γίνεται συνειδητό, οι δυσλειτουργικές παραδοχές αναδύονται ως μοχλοί μετασχηματισμού και σημαντικές αλλαγές μπορούν να συμβούν σε διάφορους τομείς της ζωής. Οι Kegan και Lahey υποστηρίζουν ότι υπάρχει μια εσωτερική δυναμική που κρατάει τους ανθρώπους καθηλωμένους. Παράλληλα, όμως, οι άνθρωποι μπορούν να ανακαλύψουν τα ασυνείδητα κίνητρα και τις βαθύτερες πεποιθήσεις που τους εμποδίζουν να κάνουν τις επιθυμητές αλλαγές. Ωστόσο, για τους περισσότερους ανθρώπους, η συνειδητοποίηση της ανάγκης για αλλαγή από μόνη της δεν είναι αρκετή για να επιφέρει μόνιμες αλλαγές. Χρειάζονται υποστήριξη για να ανακαλύψουν ένα νέο σύστημα νοηματοδότησης της ζωής τους αλλά και να υπερβούν τα «εμπόδια μετασχηματισμού». Στην πορεία αυτής της μετάβασης προς την αλλαγή, οι συγγραφείς, ως έμπειροι Εκπαιδευτές Ενηλίκων, αναγνωρίζουν ότι μαθαίνουν και οι ίδιοι από τους εκπαιδευόμενους τους και την εκπαιδευτική διαδικασία. Εξάλλου, ο Robert Kegan και η Lisa Laskow Lahey δεν έχουν σταματήσει ποτέ τη δουλειά τους στο πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού. Ο Robert Kegan, Ψυχολόγος, Καθηγητής Εκπαίδευσης Ενηλίκων και Επαγγελματικής Ανάπτυξης στο Πανεπιστήμιο του Harvard και η Lisa Laskow Lahey, Αναπτυξιακή Ψυχολόγος, Παιδαγωγός και Λέκτορας στην Παιδαγωγική Σχολή του Πανεπιστημίου του Harvard, συνεργάζονται περισσότερα από 30 χρόνια στην ανάπτυξη ατόμων, ομάδων και οργανισμών με στόχο την επίτευξη της αλλαγής και το βιβλίο τους «Ανοσία στην Αλλαγή» είναι αποτέλεσμα αυτής της συνεχούς αλληλεπίδρασης με άτομα, ομάδες και

οργανισμούς από όλο τον κόσμο. Η έκδοση του βιβλίου στα Ελληνικά ελπίζουμε ότι θα ανοίξει ένα νέο κύκλο συζήτησης όπου η οπτική της Εκπαίδευσης Ενηλίκων θα προσεγγιστεί και από την οπτική της ψυχολογίας των ατόμων, των ομάδων και των οργανισμών.